

Cementiri municipal

Artés

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: A l'oest del municipi
Emplaçament Agafar la variant B-430, fins al km. 3.

Coordenades:

Latitud: 41.79562
Longitud: 1.94257
UTM Est (X): 412146
UTM Nord (Y): 4627625

Classificació

Número de fitxa 08010 - 57
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Eclecticisme
Segle XX
Any 1906
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes subsidiàries, article 143 (20.03.2006)
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament d'Artés (C. Barquera, 41)

Fitxes associades:

[Capella del Cementiri o del fossar](#)

[Panteó de la Família Berenguer](#)

[Panteó de Josep Gili i Riera](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 04/01/2007 - 01:00

Descripció

S'accedeix al cementiri per la porta reixada situada a la façana de migdia. A l'entrada a mà dreta, tocant la façana de migdia, hi ha l'ossera. Entrant després d'un petit corredor, es troba una plaça amb els panteons, voltada tota ella per xiprers (*Cupressus sempervirens*), que per les dimensions actuals haurien estat plantats a inicis del segle XX. També hi ha xiprers plantats formant tanques vegetals en els parterres que delimiten l'antiga zona d'enterraments, situats directament al terra i on encara es poden observar algunes creus. En arribar a la placeta, es troben els panteons de les famílies Sala i Pons, la família Sallent-Soler, la família Crusellas, la família Berenguer i Vilarasau (veure fitxa 34), la família Josep Gili i Riera (veure fitxa 35), i un últim panteó amb els noms de Crusellas Vidal, Maria Ana Faura Berenguer i José Crusellas Vidal. Darrera del panteó de la família Berenguer hi ha un panteó nou, propietat de la família de Francesc Blancher i Puig. Aquest havia rebut la Creu de Sant Jordi, i a la làpida es pot llegir el següent poema escrit per ell mateix:

"Para't amic o amiga, prega i pensa / car la vida que et mou pot ser molt breu / Quan t'arribi la mort / llavors comença la volada de l'ànima vers Déu".

A la part nord hi ha la sala d'autòpsies. Després de la placeta dels panteons, es torna a agafar un passadís central, d'uns cinc metres de llargada, on al final es troba la capella. A partir d'aquí hi ha un corredor lateral per cada banda que permet accedir al darrera d'aquesta capella i a la zona de nínxols. Després d'un petit parterre enjardinat, s'accedeix a la part nova del cementiri, on l'any 1990 va obrir-se el mur de tanca i es va crear un nou espai. En aquesta zona també s'hi ha plantat xiprers.

Història

Abans de la construcció d'aquest cementiri, els enterraments es feien en el cementiri parroquial, prop de l'església vella. L'any 1901 es nomena una comissió per buscar terrenys per un nou cementiri, que finalment i després de diverses negociacions, es van proposar els terrenys de Josepa Ponsa i Oliva.

El 6 de maig de 1906 s'inaugurava amb la presència del bisbe de Vic Dr. Torras i Bages, tot i que només fos una benedicció de terrenys i una tanca que el voltava.

Fins a principis dels anys 1980 encara s'enterrava al terra, posant-hi una creu, o en panteons. En llarg del segle XX va sofrir remodelacions; la última d'elles, l'any 1900, quan el cementiri, quedant petit, es va obrir el mur que feia de tanca per darrera la capella i es va eixamplar.

Encara actualment, quan hi ha un enterrament, es fa una segona cerimònia a la placeta dels panteons, on s'exposa el mort.

Bibliografia

FERRER, Ll. i BONET, A. (1990) Artés. Societat i economia d'un poble de la Catalunya Central. Ajuntament d'Artés.

